

Un Spiderman com no l'has vist mai

Alguns ja clamen que és la millor pel·lícula de superherois que s'ha fet fins ara

Fotograma de «Spider-Man: Into the Spider-Verse»

"Què hi fa un article sobre Spiderman a Catorze i escrit per un dibuixant?" Bé, l'ocasió s'ho mereix.

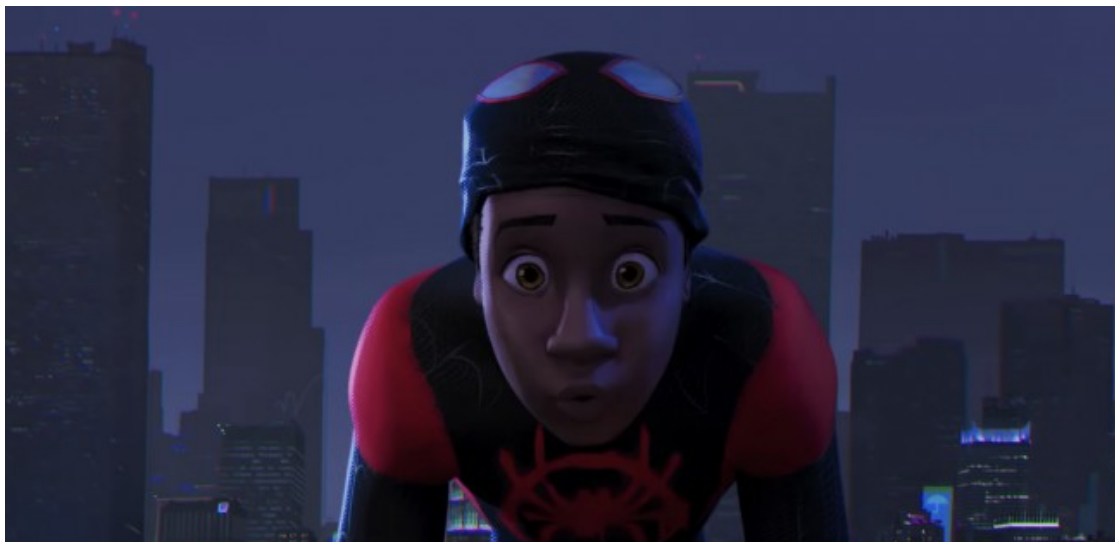
Spider-Man: Into the Spider-Verse és la gran sorpresa de l'any entre les pel·lícules d'animació i ja acumula merescudament unes quantes nominacions i premis, per la seva posada en escena original i renovadora. Ara com ara és la gran favorita per guanyar l'Oscar de la seva categoria (un terreny quasi exclusiu del megamonstre Disney/Pixar) i està capgirant els plantejaments de molts dels creatius de l'animació de Hollywood, que ja tocava aire fresc.

L'atzar -o una ment privilegiada- ha decidit que surti el mateix any que les dues grans estrenin una seqüela cada una -*Ralph 2 Breaks the internet* (Disney) i *The Incredibles 2* (Pixar). Amb les segones parts passa que hi ha més terreny per vendre joguines però menys terreny per innovar i, meravelles tècniques a part i malgrat tot el talent que hi ha dins, totes dues han estat lleugeres decepcions. Han fet molta caixa perquè el múscul de can Disney és immens, però han causat poc impacte. Així que *Spider-Man: Into the Spider-Verse* tenia espai per atreure les mirades i Sony, la major encarregada del film, ha donat un cop sobre la taula quan ningú s'ho esperava. "Aquesta és la gràcia, *liar-la* quan ningú t'està mirant", em comentava un exanimador de Disney i Dreamworks.

Qui no l'hagi vista encara es deu estranyar que l'enèsim film del superheroi aranya estigui generant aquest rebombori. Però és que, com passa sovint amb la indústria de l'entreteniment, que el tòpic diu que està mancat d'idees -amb una mica de raó- la renovació ve més de com l'han feta. *Spider-Man: Into the Spider-Verse* fa bona -per un cop!- aquella frase terrible i *cunyada* de màrqueting: és una pel·lícula com no se n'havia vist mai cap altra.

La història va així: Miles Morales és un adolescent afroamericà i de gran potencial que busca el seu

camí entre els seus orígens humils de Brooklyn i un institut d'alt nivell al qual ha accedit per mèrits propis. L'atzar fa que el piqui una aranya radioactiva i desenvolupi poders d'aranya. Així comença la nova vida de Miles, on es creuarà amb perills, malfactors de tota mena i fins i tot portes dimensionals que faran arribar altres Spider-man d'altres universos paral·lels. El plantejament de l'argument respecta les diferents sèries del còmic i les porta una mica més enllà. Està dirigida al públic adolescent per crear una nova generació de seguidors, així que no cal haver llegit res anteriorment de l'home aranya per gaudir de la pel·lícula per si mateixa.

Fotograma de «Spider-Man: Into the Spider-Verse»

Portar-ho tot plegat més lluny era l'objectiu dels tres directors, Bob Persichetti, Peter Ramsey i Rodney Rothman. Així ho van plantejar de bon principi als directius de Sony. I per fer-ho van desmantellar bona part de les convencions del cinema d'animació generat digitalment (CG) establertes durant la darrera dècada. A causa d'avenços tecnològics i la pauta marcada per Disney, totes les grans produccions han estat buscant una estètica semblant: una simulació cada cop més fidedigna de la realitat i una animació dels personatges fluïda i melosa. Escenes d'acció amb personatges tovets. Però en el cas d'*Spider-Man: Into the Spider-Verse*, els autors es van abraçar des del principi i sense complexos als orígens del personatge: el còmic. I per fer-ho han introduït efectes i recursos típics de les vinyetes per aconseguir que "l'espectador tingués en tot moment la sensació que es trobava dins d'un còmic" (Bob Persichetti).

El resultat és una peça artística espectacular. És molt probable que més d'un espectador es preguntés durant el metratge què està veient o com està feta, perquè l'estètica de la pel·lícula sembla diverses coses alhora i cap en concret. I de fet, és així. Han agafat una base d'animació CG i hi han pintat colors i textures a sobre dels fotogrames, un per un, per afegir-hi el toc analògic. Hi han inclòs onomatopeies i bafarades que apareixen al bell mig de la pantalla per enfortir els efectes sonors o els pensaments dels personatges. Han alterat els ritmes de l'animació: a estones està animada a 24 fotogrames per segon, i a d'altres a 12 o a 6, per donar un accent al moviment sincopat dels personatges, així com deformacions en moments clau, típiques de l'animació tradicional feta a mà. Tot plegat filmat amb un gust evident per la cinematografia realista, amb alguns plans memorables. Podria allargar la descripció d'innovacions i proeses visuals però, sincerament, no us vull avorrir amb tecnicismes ara que sé que us he picat la curiositat.

Fotograma de «Spider-Man: Into the Spider-Verse»

"Segur que és molt maca. Però la història està bé? A mi no m'agraden les pel·lis de superherois". Us confesso que a mi tampoc no gaire. Hi veig gent amb roba cridanera fent coses inversemblants. M'ha passat tota la vida. Però aquesta, que alguns ja clamen que és la millor pel·lícula de superherois que s'ha fet fins ara, no és només això. Més enllà del nano disfressat que salta i es penja entre edificis, el film tracta de la relació d'un adolescent amb el nou món dels adults. De la dificultat de triar la pròpia identitat i encaixar en un entorn hostil i ple d'expectatives. De la cerca d'un bon model en què emmirallar-se. Ens parla de la diversitat com una riquesa a defensar, un bé comú. Aquí val la pena que ens aturem un moment.

La producció -que ha durat uns cinc anys- va començar durant el segon mandat d'Obama i s'ha estrenat en plena era de l'esperpèntic Trump. La societat i els estudis cinematogràfics americans són multirracials i amb gran varietat de sensibilitats. Però a les pantalles no es veu del tot reflectit i hi regnen els personatges blancs, cristians i heterosexuales. En la diversitat no només hi has de creure sobre el paper o a les tertúlies; te l'has de creure i defensar-la, plasmar-la com una realitat quotidiana. Així que plantar un nano negre d'un barri humil al mig de la cartellera és tota una declaració de principis. La pel·li arrenca amb un Spiderman rosset i guapot i s'hi acaben afegint tot d'Spiderman "d'altres universos" i diversos, afroamericans, femenins, asiàtics, entre d'altres. El missatge està ben clar. Fins i tot hi ha espai per una picada d'ullet (subtil i brillant) a la comunitat LGTBI. De debò, només per veure el protagonista cantant rap en la seva memorable escena de presentació ja val la pena anar al cinema.

Parlant de música. Per a mi la cirereta és el tema musical central del protagonista, *Sunflower* (<https://www.youtube.com/watch?v=ApXoWvfEYVU>), de Post Malone i Swae Lee, una cançó enganxosa que es mereix ser -i serà- una de les que soni a tot drap als mòbils del públic jove una bona temporada.

Probablement no l'anireu a veure. Fer relativament poca caixa quan s'estrenen i passar desapercebudes a taquilla és el destí de moltes peces que obren camí. *Spider-Man: Into the Spider-Verse* ha recaptat -a hores d'escriure aquest article- uns 200 milions de dòlars a tot el món, que és, si fa no fa, el que ha costat produir-la i llançar-la. Ironies de la indústria. El cinema surt car i a l'hora de triar acabem preferint-ne una d'un actor carismàtic, o d'un director que trobem interessant encara que les seves dues últimes pel·lícules hagin estat un pèl fluixes. Però si us plau, si aneu pel carrer i en veieu el cartell, no penseu que és una pel·li distreta senzilla, com

tantes altres. És un film que marcarà la pròxima dècada. Si teniu canalla a la família, us recomano que us empesqueu una excusa i els hi acompanyeu. L'ocasió s'ho mereix.

El 2019 serà un any ple de bona animació. La llista d'estrenes ja fa que em fregui les mans.
V?deo: https://www.youtube.com/watch?v=GusNly_M6ss